

Секція: Педагогічні науки

До питання про ціннісне ставлення до знань у контексті викладання іноземної мови студентам вищих навчальних закладів

Кириченко Тетяна Олександрівна

старший викладач кафедри іноземних мов

Сумського національного аграрного університету

Цінності завжди займали значуще місце як в житті людини так і у всьому суспільстві. Зміни економічного характеру, розвиток науково-технічного прогресу, зміни в суспільному житті людей - всі ці фактори прямо або опосередковано мають вплив на формування цінностей. Тому трактування самого поняття цінність, визначення головних та другорядних цінностей для людини - є актуальною проблемою сьогодення. Якщо розглядати категорію цінність – то зрозуміло з самого етимологічного змісту цього слова, що цінність це те, що цінують люди. Однак, якщо розглядати філософський зміст поняття цінність – то науковці зазначають, що цінність соціальна за своєю суттю і має суб'єктно - об'єктний характер. При відсутності суспільства – відсутні і підстави для обговорення існування цінностей. Речі самі по собі, події без зв'язку з людиною, з життям у соціумі не мають відношення до цінностей. Тому слід зауважити, що цінності завжди є людськими, носять соціальний характер і виникають в процесі діяльності людини. А будь-яка діяльність починається з позначення мети, якій і буде присвячена ця діяльність. Уявлення людини про кінцевий результат діяльності – це і є мета, і, досягнувши її, людина зможе задовольнити свої потреби. Відповідно, з самого початку людина відноситься до результату своєї діяльності як до цінності і розглядає процес діяльності як значущий та ціннісний для неї.

Сучасне розуміння професійної вищої освіти має на меті формування системних знань, умінь та навичок, професійне становлення та розвиток особистості, зумовлює необхідність переорієнтації його на особистісну

направленість, орієнтація на мотиваційну та ціннісну структуру особистості майбутнього спеціаліста, створення комфортних умов для розвитку його культури. Сьогодення вимагає виховання самостійних, ініціативних, відповідальних громадян, здатних ефективно взаємодіяти у виконанні соціальних, виробничих і економічних завдань. Виконання цих завдань потребує розвитку особистісних якостей і творчих здібностей людини, умінь самостійно здобувати нові знання та розв'язувати проблеми, орієнтуватися в житті суспільства. Саме такі пріоритети лежать в основі реформування вищої освіти, головне завдання якої — підготувати компетентну особистість, здатну знаходити правильні рішення у конкретних навчальних, життєвих, а в майбутньому і професійних ситуаціях. Тому актуальним завданням вищої школи є реалізація компетентнісного підходу в навчанні, який передбачає спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових компетенцій особистості. Результатом такого процесу має бути сформованість загальної компетентності людини, яка включає сукупність ключових компетенцій і є інтегрованою характеристикою особистості. Компетентнісний підхід дозволяє органічно поєднувати особистісну та соціальну сутність вищої освіти, він має на меті цільову орієнтацію на ціннісний компонент результату освіти. Тому формування ціннісного відношення до знань з предмету, зокрема знань з іноземної мови, є однією з умов для досягнення якості освіти що відповідає сучасним вимогам.

Навчання іноземній мові у вищих навчальних закладах передбачає формування певного рівня іншомовної комунікативної компетенції студентів. Процеси інтеграції і глобалізації акцентують важливість практичного володіння іноземними мовами і здатність здійснювати іншомовне спілкування. Погоджуючись з пріоритетністю практичної мети у вивченні іноземних мов, варто звернути увагу на збагачення змістовного аспекту навчальної дисципліни «іноземна мова» матеріалом, який дозволить акцентувати у навчальному процесі культурологічний, історичний, освітній аспекти та більшою мірою сприятиме реалізації освітньої мети у вивченні іноземних мов.

На сучасному етапі розвитку суспільства важливим є питання кваліфікації майбутнього спеціаліста, його конкурентоспроможності на ринку праці. Україна вважається переважно аграрною країною і аграрна галузь поступово виходить на новий рівень функціонування. З розвитком технічного прогресу, зі збільшенням експорту та виходом України на міжнародні ринки з високоякісною сільськогосподарською продукцією, виникає потреба у кваліфікованих спеціалістах, які являють собою не лише носіїв певного об'єму знань, але і усвідомлюють значущість цих знань, мають потребу в їх оновленні та удосконаленні, зацікавлені в саморозвитку та самоосвіті.

Нажаль, ще й досі у студентів не сформоване позитивне ставлення щодо вивчення іноземної мови. Студенти не розуміють зв'язку між знанням іноземної мови і своєю майбутньою професійною діяльністю, що, в свою чергу, має негативний вплив на результати навчання та ціннісне ставлення до отриманих знань. Основне завдання викладача – підвищити зацікавленість студента до вивчення іноземної мови. Мотивація є рушійною силою для спонукання особи до здійснення певного виду діяльності; у вищому навчальному закладі повинна носити характер професійної орієнтації. Студенти повинні чітко усвідомлювати значущість вивчення іноземної мови для професійної діяльності та професійного зростання. Важливим є розробка нової, або вдосконалення існуючої методики викладання іноземної мови, що сприятиме формуванню ціннісного відношення до знань у студентів. Ця методика повинна спонукати до стійкості пізнавального інтересу, володіння знаннями з іноземної мови, розуміння студентом місця та ролі знань з іноземної мови в професійному, соціальному та особистісному контенті. Можливість отримання студентом знань, що в подальшому можуть бути використані в його професійній діяльності, а також усвідомлення щодо мотивів, потреб та ролі іноземної мови у зв'язках з об'єктивним та власним світом. Це визначає сформованість смислового компоненту ціннісного відношення до знань з іноземної мови.

Література:

1. Балакірева О.М. Трансформація ціннісних орієнтацій в українському суспільстві /О.М. Балакірева // Український соціум. – 2002. – №1.– с.21-32
2. Кобильник Л.М. Фалько Н.М. Визначення життєвих планів та цінностей студентської молоді. / Л.М. Кобильник, Н.М. Фалько // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія „Педагогіка”, - М.: - 2006. - №5. - С. 11-14.
3. Молодиченко В.В. Освіта, як цінність: зміна пріоритетів в епоху глобалізації / В.В. Молодиченко // Гілея. Збірник наукових праць. - 2009. - №25 - С. 185-191.
4. Морозова Л.П. Еволюція системи ціннісних орієнтацій української молоді в умовах соціокультурних змін /Л.П. Морозова// Нова парадигма. – 2003. – Вип. 34. – С. 15.
5. Нетепчук В.В. Цінності освіти / В.В. Нетепчук // Журнал: Нова педагогічна думка. - 2012. - № 1(2). - С.166-169.
6. Огнев'юк В. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку. – К.: Знання України, 2003. - 450с.